

FRÁSÖGN

af janúarfundum Norðurlandaráðs í Maríehamni, 26.–27. janúar 2015.

Janúarfundir Norðurlandaráðs voru haldnir í menningar- og ráðstefnuhúsinu Alandica í Maríehamni á Álandseyjum 26.–27. janúar sl. Af hálfu Íslandsdeildar Norðurlandaráðs tóku þátt í fundunum Höskuldur Þórhallsson, formaður, Elín Hirst, Guðbjartur Hannesson, Jóhanna María Sigmundsdóttir, Róbert Marshall, Steingrímur J. Sigfússon og Valgerður Gunnarsdóttir, auk Lárusar Valgarðssonar ritara. Helstu mál á dagskrá voru þróunaraðstoð, Palestína, Þingmannaráð Sama, járnbrautasamgöngur, frjáls flæði einstaklinga og fyrirtækja á Norðurlöndum og þríhliða viðræður.

Forsætisnefnd samþykkti samkvæmt umboði tilmæli Norðurlandaráðs um að efla norrænt samstarf um þróunaraðstoð. Þar beinir Norðurlandaráð þeim tilmælum til norrænna ríkisstjórna að þær taki virkan þátt í þeirri viðleitni að efla norrænt samstarf um þróunaraðstoð.

Forsætisnefnd fjallaði einnig um tillögu A 1634/præsídiet um að viðurkenna Palestínu sem sjálfstætt ríki. Ákveðið var að halda umfjöllun málsins áfram.

Þá fjallaði forsætisnefnd einnig um umsókn Þingmannaráðs Sama um aðild að Norðurlandaráði. Umsóknin var einnig til umfjöllunar á fundi borgara- og neytendanevndar og var formaður hennar, Annicka Engblom, gestur á fundi forsætisnevndar varðandi umsögn borgara- og neytendanevndar um málið. Ákveðið var að útbúa svarbréf til Þingmannaráðs Sama á þeim nótum að áður til aðildar gæti komið yrði að breyta Helsingforssamningnum og þar sem norrænu ríkisstjórnirnar ættu aðild að samningnum væri það ekki á valdi Norðurlandaráðs að gera það, en um leið lýst yfir vilja til að endurskoða tengsl Þingmannaráðs Sama og Norðurlandaráðs, en samkvæmt 13. grein starfsreglna Norðurlandaráðs hafa Samanþingin í Finnlandi, Noregi og Svíþjóð stöðu áheyrnarfulltrúa í Norðurlandaráði og rétt til að tjá sig í almennum umræðum á Norðurlandaráðsþingum og að öðru leyti samkvæmt ákvörðun forsætisnevndar.

Efnahags- og viðskiptanevnd afgreiddi úr nefnd tillögu A 1639/näring um járnbrautasamgöngur milli norrænna landa. Í tillögunni er lagt til að Norðurlandaráð beini tilmælum til ríkisstjórna Noregs, Svíþjóðar og Danmerkur um að skipa starfshóp til að varpa skýrara ljósi á samfélagslegan ávinning og forsendur fyrir því að koma á háhraðalest milli Óslóar, Gautaborgar og Kaupmannahafnar.

Efnahags- og viðskiptanevnd afgreiddi einnig úr nefnd tvær tillögur varðandi frjálst flæði einstaklinga og fyrirtækja á Norðurlöndum. Í fyrsta lagi tillögu A 1631/näring um verkefni sem ríkisstjórnir Norðurlanda fela helstu ríkisstofnunum til að auðvelda frjálsa flæði einstaklinga og fyrirtækja á Norðurlöndum. Í tillögunni er lagt til að Norðurlandaráð beini því til norrænna ríkisstjórna að ríkisstofnunum í löndunum verði falið að finna og tilkynna ríkisstjórnunum um stjórnsýsluhindranir sem bitna á einstaklingum og fyrirtækjum sem sækja vinnu yfir landamæri Norðurlanda og koma í ljós við beitingu ríkisstofnananna á lögum eða reglum, með hliðsjón af sambærilegu regluverki annars staðra á Norðurlöndum. Í öðru lagi tillögu A 1630/näring um framkvæmd tilskipana Evrópusambandsins. Í tillögunni er lagt til að Norðurlandaráð beini því til Norrænu ráðherranefndarinnar að innleiða þá starfshætti að formennskulandið í Norrænu ráðherranefndinni kanni væntanlegar gerðir ESB og forgangsraði þeim með hliðsjón af því hversu mikil áhrif þær eru taldar hafa á hreyfanleika á Norðurlöndum og bjóði embættismönnum í ráðuneytum sem fara með framkvæmd þeirra til norræns samráðs um túlkun, ferli og framkvæmd þessara ESB-gerða.

Þá afgreiddi efnahags- og viðskiptanevnd einnig úr nefnd tillögu A 1623/näring um endurupptöku þríhliða viðræðna milli Norrænu ráðherranefndarinnar, fulltrúa atvinnulífsins og fulltrúa verkafélagsheyringarinnar. Viðræðurnar tíðkuðust um árabíl en var hætt að ósk fulltrúa

atvinnulífsins. Í tillögunni er lagt til að Norðurlandaráð beini því til Norrænu ráðherranefndarinnar um að efna til árlegrar ráðstefnu þar sem þríhliða viðræður fara fram um tiltekið svið vinnumarkaðarins.

Borgara- og neytendanefnd stóð ásamt Friðarstofnun Álandseyja að stuttri ráðstefnu í tengslum við janúarfundina með þátttöku fræðimanna og stjórnámálamanna sem nefndist „Sjálfstjórnarsvæðin á Norðurlöndum – reynsla og framtíðarsýn frá sjónarhorni friðar.“ Á ráðstefnunni kom meðal annars fram að friður er eitt af gildum eða „vörumerkjum“ Norðurlanda sem þeim beri að vekja leggja áherslu á á alþjóðlegum vettvangi. Höskuldur Þórhallsson, forseti Norðurlandaráðs, setti ráðstefnuna.

Frekari upplýsingar má nálgast hjá ritara Íslandsdeildar og á vefsvæðinu www.norden.org.